

## **A Mwandishi wa nyaraka:**

### ❖ **Pablo afungwa gereza.**

- Wakati wa kifungo chake cha kwanza huko Rumi – kati ya 60 na 62 BK – Paulo aliandika angalau nyaraka tano: kwa Waefeso, kwa Wafilipi, kwa Wakolosai, kwa Filemoni, na kwa kanisa la Laodikia (ambalo halijatufikia).
- Kwa kuwa hakukuwa na mashtaka mazito dhidi yake, aliruhusiwa kuishi katika nyumba ya kukodisha, daima akilindwa na askari wa Kirumi (Matendo 28:16). Hii ilimruhusu kuendelea kuhubiri injili, hata kwa Mlinzi wa Mfalme mwenyewe ( Flp. 1:13).
- Kuchunguza nyaraka, tunaweza kuona kwamba Paulo alikuwa na washiriki wengi (Kol. 4:7-14; Flp. 23 - 24 Alikuwa pia akiwasiliana na nyumba ya Kaisari (Flp. 4:22
- Paulo alikuwa na matumaini ya kuachiliwa hivi karibuni (Flp. 22), tumaini ambalo hakuwa nalo tena wakati wa kifungo chake cha pili (2 Tim. 4:6)

### ❖ **Balozi katika minyororo.**

- Kuanzia wakati alipoamua kuwa balozi wa Kristo, maisha ya Paulo hayakuwa rahisi (2 Kor. 6:4-5).
- Biblia inarekodi vifungo vitatu tu vya Paulo kabla ya kupelekwa Rumi: huko Filipi ( Matendo 16:22-24); Yerusalemu ( Matendo 23:10); na Kaisaria ( Matendo 23:33-35). Lakini hakika kulikuwa na wengine kadhaa (2 Wakorintho 11:23).
- Katika shida hizi zote, Paulo hakuwahi kujiona hana msaada (2 Kor. 4:7-9). Hakuweza kuhubiri kwa uhuru, akawa "balozi katika minyororo" (Efe. 6:20
- Mtazamo wa Paulo unatufundisha kwamba tunapopitia shida kwa kuhubiri injili, lazima tuweke tumaini letu kamili kwa Mungu; daima tukumbuke Neno lake (2 Tim. 2:15); na kushikamana na Roho Mtakatifu, Mfariji ambaye hutupa nguvu na ujasiri (Zek. 4:6)

## **B Wapokeaji**

### ❖ **Historia ya Filipi.**

- Wakati wa safari yake ya pili ya umishonari, mipango ya Paulo ilichukua zamu. Roho Mtakatifu alikuwa akiongoza hatua zake. (Matendo 16:6-12).
- Filipi ilikuwa mahali pa kuchaguliwa na Roho Mtakatifu kuanza kuhubiri Injili huko Ulaya. Kama jiji kamili la Kirumi, Wafilipi walisamehewa kulipa kodi na walishikilia uraia wa Kirumi kwa kuzaliwa.
- Desturi ya Paulo alipofika katika mji mpya ilikuwa kutembelea sinagogi. Lakini huko Filipi hakukuwa na sinagogi! Siku ya Sabato walipata mahali pa ibada na huko waliwahubiria wanawake waliokusanyika ( Matendo 16:13).
- Kutoka kwa mkutano huu kuliibuka muongofu wa kwanza wa Ulaya: Lydia. Alibatizwa, pamoja na familia yake yote (Matendo 16:14-15).
- Lakini adui hakubaki bila kazi. Alihimiza mpiga ramli kuchanganya akili za watu kwa kujifanya kumuunga mkono Paulo ( Matendo 16:16-17). Msichana alipoachiliwa, matatizo ya Paulo na Sila yalianza ( Matendo 16:18-24).
- Matokeo yake: wongofu wa mlinzi wa gereza na familia yake ( Matendo 16:25-33). Hakuna shaka kwamba Injili iliingia Ulaya kwa nguvu na mwongozo wa Roho Mtakatifu.

### ❖ **Historia ya Kolosai.**

- Epafra alikuwa mwenzake wa Paulo wakati wa kufungwa kwake huko Roma (Flp. 23). Mzaliwa wa Kolosai (Kol. 4:12), yeye ndiye aliyeanzisha injili katika mji huo (Kol. 1:7).
- Kolosai ulikuwa mji katika mkoa wa Frigia, karibu na Laodikia na Heriapolis, ambapo Epafra pia alihubiri (Kol. 4:13). Ilikuwa na idadi kubwa ya Wayahudi. Mmoja wa Wayahudi mashuhuri walioishi huko alikuwa Filemoni, mfanyakazi mwenzake wa Paulo, ambaye kanisa lilikutana katika nyumba yake (Fil. 1-2
- Mmoja wa watumwa wa Filemoni, Onesimo, alikimbilia Rumi, ambapo alimkubali Yesu kupitia Paulo (Flp. 10:11 Kwa kumrudisha Onesimo kwa bwana wake, Paulo alionyesha jinsi uhusiano kati ya mabwana na watumwa, au wakubwa na walio chini yake, unapaswa kuwa (Flp. 12-17

### ❖ **Makanisa ya Filipi na Kolosai.**

- Utangulizi wa barua kwa Wafilipi na kwa Wakolosai, ambazo zinafanana sana, zinatuonyesha mambo mawili muhimu ( Flp . 1:1; Kol. 1:1-2):
  - (1) Machoni pa Mungu, washiriki wa kanisa ni watakatifu na waaminifu, licha ya makosa yao.
  - (2) Katika kanisa kuna amri, ambapo baadhi ya washiriki wake wana mamlaka na wajibu zaidi kuliko wengine:
    - (a) Paulo ni mtume, kiongozi wa ngazi ya juu
    - (b) Timotheo ni mshirika wake (mchungaji)
    - (c) Maaskofu ni viongozi wa eneo husika (wazee)
    - (d) Mashemasi huongoza kanisa
- Akiwa gereza, Paulo anawashukuru Wafilipi kwa msaada waliomtuma (Flp . 4:18).
- Kwa Wakolosai, anawatuma washirika wake kuwafariji (Kol. 4:7-9).